

РЕШЕНИЕ

№ 23877

гр. София, 10.07.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 41 състав, в
публично заседание на 19.06.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Луиза Христова

при участието на секретаря Мариана Велева, като разглежда дело номер **5135** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и сл. от АПК. Образувано е по жалба на В. В. М. от [населено място], чрез адв. Д., срещу решение № 89 от 11.03.2025г. на Комисия за защита от дискриминация, 5чл. разширен заседателен състав, с което е установено, че В. В. М., като министър на културата и орган по назначаване в периода май 2021г. – декември 2022г., е осъществил дискриминация, като е създал условия за враждебна, обидна и унижителна среда на работното място спрямо К. С. С. по признаци „лично положение“, „обществено положение“ и „политическа принадлежност“, наложено му е наказание глоба в размер на 500лв., и му е препоръчано да се въздържа занапред от изявления по отношение на К. С. С., основани на защитени признаци по чл. 4, ал.1 от ЗЗДискр.

Жалбоподателят посочва, че обжалваното решение е нищожно, тъй като е постановено от незаконен състав на КЗД. Членовете на комисията към 11.03.2025г. са с изтекъл мандат и не е предвидено в закон да изпълняват задълженията си до избиране на следващи членове. Т. предвиждане има по отношение на други регулатори – прим. КЗЛД – чл.7, ал.2 от ЗЗЛД, УС на БНБ – чл. 12, ал.4 от ЗБНБ, КФН – чл.6, ал.1 от ЗКФН. За разлика от тези разпоредби, в чл. 41 от ЗЗД, който предвижда 5-годишен мандат за комисията, такъв текст липсва. След като законодателят не е предвидил принципа на непрекъснатост в изпълнение на длъжността в ЗЗД, то същият не следва да се прилага по аналогия с други закони. Поради това комисията не е компетентна след изтичане на посочения срок. Последният е гаранция за независимостта на органа. Алтернативно се излагат съображения за незаконосъобразност на процесното решение като противоречащо на материалния закон и неговата цел. Твърди се, че изказванията на жалбоподателя по отношение на К. С. С. не са били основани на защитени признаци. Сочи се

още, че решението е постановено по нередовна жалба. Иска се от съда да обяви решението за нищожно, алтернативно – да го отмени като незаконосъобразно. Претендира разноски.

Ответникът – КЗД, редовно уведомен, в писмо от 19.05.2025г. оспорва жалбата. Счита, че процесното решение е постановено от компетентен орган, в установената форма и при спазване на процесуалните правила и материалния закон. В становище от 17.06.2025г. моли жалбата да бъде отхвърлена като неоснователна. Претендира юрисконсултско възнаграждение. Прави възражение за прекомерност.

Заинтересованата страна - К. С. С., редовно уведомена, в становище от 04.06.2025г. чрез адв. Л., оспорва жалбата. Посочва, че държавната власт следва да се осъществява непрекъснато, в който смисъл е и решение № 12/27.09.2022г. по к.д.№7/2022г. В него се въвежда понятието за „несъщинско удължаване“ на мандата на съответния орган с оглед осъществяване на законоустановената дейност. Този извод не се оборва от решение на СЕС от 30.04.2025г. по дело С-313/2023г., което касае само мандата на Инспектората на ВСС. Тълкуването на СЕС е с оглед тясно определения предмет на спора – относно контрола върху независимата съдебна власт от страна на нейн специализиран орган с изтекъл мандат, който обаче няма правомощия на юрисдикция. Неговите правомощия са свързани с извършване на проверки, по които решение се взема от ВСС. Счита решението на КЗД за законосъобразно и моли същото да бъде оставено в сила. Претендира разноски по списък. Допълнителни съображения развива в становище от 27.06.2025г.

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД С.-ГРАД след като обсъди доводите на страните, прецени представените по делото доказателства и извърши проверка на оспорения акт в съответствие с разпоредбата на чл. 168 АПК, за да се произнесе съобрази следното от фактическа страна:

Административното производство е започнало по жалба на К. С. С. до КЗД с вх. № 44-00-403 от 01.02.2023г. В жалбата се съдържат оплаквания за дискриминация и тормоз спрямо нея по признаци „лично положение“, „обществено положение“ и „политическа принадлежност“ в периода от м. 06.2021г. до момента на подаване на жалбата. В качеството си на министър на културата в този период, жалбоподателят е издал две незаконни заповеди за дисциплинарно наказание на г-жа С. – порицание и уволнение, които са отменени от съда. Въпреки това тя е напуснала МК на 17.10.2022г. и от следващия ден е започнала работа в Народен театър „Иван Вазов“. Във връзка с проверка, която г-жа С. като главен секретар на НТ е извършвала по осъществени от режисьора А. М. действия, министър М. е направил изявления в медиите, че следва да бъде уволнена като представител на ПП Герб. В този смисъл същият е дал интервю на 07.11.2022г. в сайт на „24 часа“, на 10.11.2022г. пред БНР, на 13.11.2022г. пред БТВ, на 01.12.2022г. на пресконференция в МК, на 11.12.2022г. пред БНР, на 20.12.2022г. пред БТВ, на 21.01.2023г. пред БТВ. Твърди се още, че г-жа С. е дискриминирана по признак „лично и обществено положение“ в качеството ѝ на бивш служител на МК, както и с оглед нейната „политическа принадлежност“. Освен това върху нея е упражнен тормоз на работното място, като министър М. се намесва в кадровата политика на директора на НТ, осъществява принуда спрямо него, разпространява лъжливи внушения. Към жалбата са приложени влязло в сила решение № 5536 от 29.09.2022г. по адм. дело № 8379/2021г. на АССГ, с което е отменена заповед № РД09-695 от 16.07.2021г. на Министъра на културата, с която на г-жа С. е наложено дисциплинарно наказание „порицание“; влязло в сила решение № 2130 от 30.03.2022г. по адм. дело № 9706/2021г. на АССГ, с което е отменена заповед № РД09-750 ОТ 06.08.2021Г. НА Министъра на културата, с която на г-жа С. е наложено дисциплинарно наказание „уволнение“; трудов договор от 18.10.2022г., с който г-жа С. е назначена на длъжност „главен секретар“ в НТ; разпечатка от 07.11.2022г. от сайт на „24 часа“, в която се съдържа цитат от изявление на министър М., че

главния секретар на НТ е от ГЕРБ; разпечатка от сайт на Медиапул от 10.11.2022г., в която се съдържа цитат от изявление на министър М. пред БНР относно В. К. и поведението ѝ в НТ; разпечатка от безадресен интернет сайт, в който се цитира интервю от 13.11.2022г. на министър М. пред БТВ, в което същият посочва, че служителка, уволнена от него в министерството като назначена от ГЕРБ, е върната от съда. Името на служителката не е уточнено; разпечатка от сайт на Медиапул от 13.11.2022г., в която се съдържа цитат от изявление на министър М. относно лице, което заема длъжността главен секретар и е работило дълго време с ГЕРБ; разпечатка от интернет сайта vesti.bg от 01.12.2022г., в която се съдържат цитати от пресконференция в МК, на която министър М. е заявил, че има подписка с ясно желание да бъдат освободени две лица, сред които началника на кабинета на директора на НР. Подписката била към 800 подписа; разпечатка от интернет сайта dnevnik.bg от 01.12.2022г., в която се съдържат цитати от пресконференция в МК, на която министър М. е заявил, че от главния секретар на НТ имало опит да съди А. М., което е изключително обидно явление. Говори се за служителки по върховете, назначени от директора на НТ, които няма да си тръгнат сами и директора трябва да избере – или той, или те; разпечатка от интернет сайта dnevnik.bg от 11.12.2022г., в която се съдържат цитати от изявления на министър М. пред БНР, според които в сюжета е вкарано ново име - г-жа С., която е уволнена дисциплинарно от него през миналата година, а директора на НТ е назначил като главен секретар. Твърди се, че тя води подписки и събрания в подкрепа на директора, има шпиономания, ужасна атмосфера в театъра. Освен това трябва сами и доброволно да напуснат трима – директора на НТ и тези две госпожи (сред които и В. К., спомената по-горе в интервюто); разпечатка от интернет сайта fakti.bg без дата, в която се съдържат цитати от изявления на министър М. неясно пред кого, в които се говори за уволнената от него г-жа С., която директора на НТ е назначил като главен секретар, като всички подписки и събрания се водят от нея. Твърди се, че в театъра има шпиономания, телефоните се оставят отвън, ужасна атмосфера. Посочва, че трябва сами и доброволно да напуснат трима – директора на НТ и тези две госпожи; разпечатка от неизвестен интернет сайт, в която се цитира изявление на министър М. на 20.12.2022г. пред БТВ, в което се коментира обстановката в театъра; разпечатка от интернет сайта darik.bg, в която се цитира изявление на министър М. на 20.12.2022г. пред БТВ с въпроса дали е по-ценно за НТ да напуснат артисти и режисьори, вместо госпожите от екипа на директора, заради които тези творци си тръгват; разпечатка от интернет сайта boulevardbulgaria.bg от 20.12.2022г., в която се съдържат цитати от изявления на министър М. пред БТВ, според които директорът на НТ е крайно зависим от В. К. и назначената за главен секретар служителка. Той не може да ги освободи, защото и двете знаят много, и ако им посегне, нещата могат да се развият изключително сложно.

Сезиран с жалбата, с Разпореждане № 104 от 06.02.2023г. председателят на КЗД е образувал преписка с № 23/2023г., която с оглед изложените признаци за дискриминация „лично положение“, „обществено положение“ и „политическа принадлежност“ е разпределена на Петчленен състав. С писмо от 09.02.2023г. съставът е уведомил председателя на КЗД за определения председател на специализирания състав и докладчика по преписката, предложен е и подпомагащ експерт.

По преписката е получено писмо от 20.03.2023г. от МК, според което г-н М. е назначен за министър с Указ № 212 от 02.08.2022г. От него на 11.07.2023г. е получено становище, в което е посочено, че наложените дисциплинарни наказания на г-жа С. не са форма на дискриминация. Освен това неговите изказвания, цитирани в жалбата, не представляват дискриминация, доколкото липсва по-благоприятно третиране на други лица в сходно положение. Напротив, по отношение на такива лица – директора на НТ и служителката на длъжност „връзки с обществеността“. В по-голямата част от изявленията липсват имена и същите са коментар в

качеството му на министър с оглед отговорностите му пред обществото. Изявлението, че г-жа С. е работила с ГЕРБ е вярно и не е дискриминационно. С изявлението, че трябва да си тръгне се изразява мнението на лицата, подписала подписа в този смисъл. Посочените действия и изявления не се основават на защитени в чл.4, ал.1 от ЗЗД признаци. По време на изказванията на г-н М. пред медиите същият не е работодател на г-жа С. и няма никакви правомощия спрямо нея. Поради това не би могъл да упражни тормоз на работното място.

По това становище е дадена възможност за отговор от страна г-жа С., която е упражнила с молба от 25.08.2023г. В нея е посочила, че неправомерните действия спрямо нея са осъществени на две фази – едната, докато е била в МК, и другата – в НТ. Освен това при твърдение за тормоз не се изследва различно третиране спрямо други лица в сходно положение.

На 02.11.2023г. е постъпило становище от Министерството на културата, в което си посочва, че г-жа С. е започнала работа в МК като директор на дирекция „Човешки ресурси“ през 2014г., а на длъжността „главен секретар“ като титуляр е назначена със заповед № РД14-782 от 09.09.2020г., приложена към писмото. За работата си в МК е наказвана дисциплинарно 2 пъти – с порицание за: неизпълнение на задължения като отговорно длъжностно лице по управление на риска, непредприемане на действия по организацията и контрола на дейността на подготовка на изработването на Стратегия за развитие на културата, непредприемане на мерки за актуализиране на правилата за предварителен контрол за законосъобразност и неосъществяване на контрол по изпълнение на министерска заповед и допускане ползване на ведомствени жилища от лица, чиито служебни правоотношения с министерството са прекратени; и с дисциплинарно уволнение – за неуведомяване на органа по назначаване и непредставяне на болничен лист, липса на организация за стратегическо годишно планиране, наблюдение и отчитане на цялостната дейност на администрацията на МК и непредприемане на действия по изпълнение на препоръки на одитен доклад в тази връзка. Служебното правоотношение между МК и г-жа С. е прекратено по взаимно съгласие със заповед на министъра на културата, считано от 17.10.2022г.

С Доклад заключение докладчикът по преписката е предложил насрочване на открито заседание за разглеждане на преписката и призоваване на страните. С Уведомление за призоваване, страните са призовани за заседание. По делото са представени още Устройствен правилник на НТ и длъжностна характеристика за длъжността „главен секретар“ в НТ. В заседанието на 20.03.2024г. доказателствата са приети и делото е отложено за изслушване на свидетели. Това е станало в заседанието на комисията на 06.11.2024г. Като свидетели са разпитани: 1) юрисконсулт в МК, според който в кулоарите се е коментирало, че има проблем между министър М. и г-жа С., като се е ограничавала работата ѝ и със заповеди са ѝ отнети делегирани преди това правомощия, много преписки не са минавали през нея, ограничен е бил достъпа ѝ до информационната система в МК, обжалвани от МК са всичките ѝ болнични листове, свидетелят се е опасявал да влиза при нея, за да не бъде набелязан от ръководството. Самият юрисконсулт не е участвал в тези действия и производства. 2) директора на НТ, считано от 28.04.2022г., който посочва, че не е свидетел на комуникации между г-н М. и г-га С., но г-н М. е правил изказвания пред него, че трябва да бъде уволнена, че ще я даде на прокурор. Освен това г-н М. му е казал, че има натиск върху него да уволни К. С. от ГЕРБ и В. К. от ДПС. Г-жа С. е споделяла на свидетеля за натиска, упражняван върху нея в МК, имала е паник атаки от притеснение. 3) съветник в МК през 2021г., който посочва, че не е присъствал на разговори между г-н М. и г-жа С.. 4) артист от НТ, който посочва, че преди г-жа С. не знае в НТ да е имало някой на длъжност „главен секретар“. Бил е назначен комисия за проверка на случая във връзка с г-н М. и с председател г-жа С.. По време на работата на комисията е установил, че г-жа С. няма разбиране за артистичния персонал в театъра и не е склонна на приятелско разбиране с него. Протоколът от работата на комисията е бил като

другарски съд и свидетелят не го е подписал, за което г-жа С. е изразила недоволство. Твърди, че е викан при директора на НТ в присъствието на г-жа С., с молба да напусне и с напомняне, че не може да дава интервюта. Чул е от директора на НТ, че г-жа С. е от страна на ГЕРБ. След изслушване на свидетелите преписката е намерена за изяснена от фактическа и правна страна, дадена е възможност за заключителни становища на страните и преписката е обявена за решаване.

На 11.03.2025г. е постановено процесното решение, в което е прието, че спрямо г-жа С. е упражнен тормоз от г-н М. по времето, когато е работила в МК, изразяващ се в конкретни системни и целенасочени действия за освобождаването ѝ от длъжност, изразяващи се в отправена ѝ покана по чл. 107а, ал.1 от ЗДСл да напусне МК, покана за изслушване онлайн, когато е била в отпуск по болест, налагане на две дисциплинарни наказания в кратък период, което е довело до създаване на враждебна и застрашителна среда спрямо нея на работното ѝ място. Тези действия показват отрицателно отношение, основано на признаците „лично положение“ – заради упражняването право на труд в МК и болестта, от която е страдала, „обществено положение“ – заради заеманата от нея длъжност „главен секретар“ в МК, т.е. държавен служител, осъществяващ административно ръководство на администрацията на МК, и „политическа принадлежност“ – заради установената от публичните изказвания на г-н М. презумпция, че след като е работила дълго в МК на отговорна длъжност, същата е свързана с определена политическа партия. В решението е прието още, че спрямо г-жа С. е упражнен тормоз от г-н М. и по времето, когато тя вече е главен секретар в НТ. Този извод се базира на приложените разпечатки от негови изявления в медиите, в които акцентира, че г-жа С. е уволнена от него, политическата ѝ принадлежност, и които, макар и да не посочва името ѝ, са станали достояние на служители на МК, които са успели да я идентифицират. Тези действия потвърждават отрицателното отношение, основано на признака „политическа принадлежност“. КЗД е приела, че г-н М. е нарушил и чл. 26 от ЗЗД, като не е приложил еднакви критерии при налагане на дисциплинарно наказание спрямо г-жа С., с което са нарушени гарантираните ѝ пред закона равни условия на достъп до труд. Горното е възприето като нарушение на чл. 5 от ЗЗД. Решението е съобщено на жалбоподателя на 19.03.2025г., а жалбата срещу него е подадена на 02.04.2025г.

Предвид установеното от фактическа страна съдът намира следното от правна страна:

Оспорва се в срок подлежащ на обжалване административен акт, от негов адресат, за който е налице пряк и непосредствен интерес от обжалването. Поради това съдът приема жалбата за процесуално допустима. Разгледана по същество е **ОСНОВАТЕЛНА** по следните съображения:

Решение № 89 от 11.03.2025г. на Комисия за защита от дискриминация е постановено от некомпетентен административен орган, в нарушение на принципа на законност, установен в чл.4 АПК. Според императива на чл.4, ал.1 АПК административните органи действат в рамките на правомощията си, установени от закона. Комисията е независим специализиран държавен орган за предотвратяване на дискриминация, защита от дискриминация и осигуряване равенство на възможностите – чл.40, ал.1 от ЗЗД. Според регламента на чл.41, ал.1 и 2 от ЗЗД Комисията се състои от 9 души, от които поне четирима юристи. Народното събрание избира 5 от членовете, в това число - председателя и заместник-председателя на комисията, а президентът на Република България назначава 4 от членовете на комисията. Мандатът на членовете на комисията е 5 години. Съгласно чл. 64, ал.1 от ЗЗД решенията се вземат с обикновено мнозинство от членовете на заседателния състав и се подписват от него.

Безспорно е по делото, че в към датата на издаване на спорния административен акт,

съставът на КЗД, който го е постановил, състоящ се от петима членове, не е бил избран по реда и при условията, установени в ЗЗД. Това е така, защото О. К., З. Д. и Б. Х. са избрани за членове на КЗД с решение на НС от 28.07.2017г., а П. К. и С. Й. са назначени за членове на КЗД с укази на президента на 11.08.2017г. Мандатът и на петимата члена е изтекъл през 2022г. В продължение на близо 3 години, те изпълняват „ролята“ на членове на КЗД, въпреки че мандатът им е изтекъл. В ЗЗД не се предвижда възможност до избирането на състав на КЗД, членовете на предходния състав с изтекъл мандат да продължат да изпълняват функциите на КЗД. Не е предвидена и възможност за преизбиране на тези членове за втори мандат. Това е така с оглед принципа на законност, установен в чл.4, ал.1 АПК, както и с оглед основните начала на Конституцията. Така в чл.4, ал.1 от Конституцията е изрично регламентирано, че РБългария е правова държава. Тя се управлява според Конституцията и законите на страната. Нетърпимо за правовия ред съдът намира положението, при което едни и същи лица осъществяват функциите и правомощията на независим специализиран държавен орган, въпреки че мандатът им, установен в закона, е изтекъл. В мотивите на Решение №12/27.09.2022г. по конст. дело №7/2022г. Конституционният съд подчертава, че докато непрекъсваемостта се отнася до самото съществуване и функциониране на държавния орган, то мандатът представлява предоставяне на правна възможност да се осъществяват конкретни държавни функции за определено време и в демократичното общество мандатността се изразява в ограничено във времето функциониране на държавния орган чрез конкретен персонален състав, явяващо се гаранция срещу възможни изкривявания в резултат на неограничено по време изпълнение от него на съответните функции. В този смисъл с решение от 30.04.2025г. по дело С-313/2023г. СЕС приема, че изискваните по силата на правото на Съюза гаранции за независимост и безпристрастност на един орган налагат наличието на правила, които позволяват да се отстрани всяко легитимно съмнение у правните субекти в неподатливостта на разглеждания орган на влияние на външни фактори и в неутралността му по отношение на противопоставящите се интереси. В това отношение въвеждането на правила, които определят по-конкретно както действията, които представляват дискриминация, така и конкретно приложимите санкции, гарантиращи прогласените в чл.21 от Хартата на основните права на ЕС, права, закрепва и утвърждава независимостта на този държавен орган, който е натоварен с тези функции. Ето защо е важно всички правила, регламентиращи организацията и функционирането на такъв орган, включително уреждащите процедурата за назначаване на неговите членове, да бъдат създадени по такъв начин, че да не пораждат оправдани съмнения у правните субекти за използването им като инструмент за натиск или за политически контрол върху други лица. Действително, до назначаване на нови членове, тези с изтекъл мандат продължават да изпълняват своите функции. Липсата обаче на правила, които да позволяват да се сложи край на тази практика означава, че продължаването на мандатите на предишните му членове на практика би могло да няма ограничение във времето. Същевременно държавите членки все пак са длъжни — когато избират да разрешат такова продължаване на мандата — да гарантират, че изпълнението на функциите след изтичане на мандата почива на изрично правно основание във вътрешното право, съдържащо ясни и точни правила, които да регламентират въпросното изпълнение на функции. От друга страна това не променя факта, че след края на законоустановения мандат посоченият орган действа извън всяко изрично правно основание във

вътрешното право, съдържащо ясни и точни правила, които да регламентират изпълнението на тези функции. Следователно посоченото продължаване би било възможно само по изключение и при условие че се регламентира от ясни и точни правила, изключващи на практика възможността продължаването да бъде неограничено във времето. Когато държава членка пристъпва към такова регламентиране, тя не може да измени законодателството си, нито конституцията си така, че да се стигне до намаляване на защитата на правовата държава като ценност, конкретизирана по-специално с член 19 ДЕС. Неоснователни са твърденията на ЗС, че цитираното решение на СЕС е неотнормимо, като касаещо тясно определен предмет на спора. Аргумент за това е, че решението на СЕС изхожда от принципите за законност и независимост в действията на държавните органи, които са такива на правовата държава и са приложими за всички органи, а не само за тези, опериращи в рамките на едната от трите власти. Освен това решението на СЕС касае правомощия на Инспектората на ВСС по извършване на проверки и предложение до друг орган - ВСС, който взима окончателното решение. След като тези принципи СЕС налага като стандарт при упражняване на едно по-скоро съществено правомощие, на още по-голямо основание същите са приложими в дейността на една юрисдикция, която взима решения, каквато е КЗД. По изложените доводи настоящият решаващ състав приема, че Решение № 89 от 11.03.2025г. на Комисия за защита от дискриминация е НИЩОЖЕН административен акт, като издаден от некомпетентен орган, при изтекъл мандат.

Независимо от направения извод за нищожност на административния акт, за процесуална икономия и за пълнота на изложението, съдът извърши и преценка за законосъобразност на процесното решение.

Правилата, по които се провежда производството пред КЗД, са регламентирани в глава IV, раздел I от ЗЗД. В случая производството е започнало по писмена жалба на засегнато лице. Не е изтекъл срокът по чл. 52, ал. 1 ЗЗД. Не са налице и пречките по чл. 52, ал. 2 и ал. 3 ЗЗД. Неоснователни са възраженията на жалбоподателя, че КЗД се е произнесла по нередовна жалба. В този смисъл не са изложени никакви съображения.

Съгласно чл. 4, ал.1 от ЗЗДискр. забранена е всяка пряка или непряка дискриминация, основана на пол, раса, народност, етническа принадлежност, човешки геном, гражданство, произход, религия или вяра, образование, убеждения, политическа принадлежност, лично или обществено положение, увреждане, възраст, сексуална ориентация, семейно положение, имуществено състояние или на всякакви други признаци, установени в закон или в международен договор, по който Република България е страна. Съгласно чл. 5 от ЗЗДискр. тормозът на основа на признаците по чл. 4, ал. 1, сексуалният тормоз, подбуждането към дискриминация, преследването и расовата сегрегация, както и изграждането и поддържането на архитектурна среда, която затруднява достъпа на лица с увреждания до публични места, се смятат за дискриминация. По смисъла на §1, т.1 от ДР на ЗЗДискр. "Тормоз" е всяко нежелано поведение на основата на признаците по чл. 4, ал. 1, изразено физически, словесно или по друг начин, което има за цел или резултат накърняване достойнството на лицето и създаване на враждебна, принизяваща, унижителна, обидна или застрашителна среда. Следователно, за да е налице осъществен състав на "тормоз" по смисъла на § 1, т. 1 от ДР на ЗЗДискр. е необходимо кумулативното реализиране на три отделни материалноправни предпоставки - 1) нежелано поведение на основата на признаците по чл. 4, ал. 1, изразено физически, словесно или по друг начин, 2) това поведение да за

цел или резултат на кърняване на достойнството на лицето, и 3) да е създадена враждебна, принизяваща, обидна или застрашителна среда.

По първата предпоставка: ЗЗДискр. цели установяване и отстраняване на всяко неравносечно третиране според признаците, изброени в разпоредбата на чл. 4, ал. 1 от ЗЗДискр., каквито са и признаците "обществено положение", "лично положение" и "политическа принадлежност". Тоест неправомерният диференциран подход към дадено лице или определен кръг лица трябва да е обвързан от признак по чл. 4 от ЗЗДискр. В този смисъл не е достатъчно да се установи неблагоприятно третиране на определено лице или лица, а е необходимо да се докаже още, че това неблагоприятно третиране е извършено по някой от признаците, очертани в чл. 4 от ЗЗДискр., като следва да е налице и пряка причинно-следствена връзка между неблагоприятното отношение, в случая неблагоприятно третиране, и причината за него, която при всички случаи следва да се изразява в признак по цитирания чл. 4 от закона.

В случая ЗС твърди, че е дискриминирана първо по признак "лично положение". Защитеният признак "лично положение" няма еднозначно, изначално прието и обективно съдържание. Това налага за всеки конкретен случай установяване и доказване на значим, обективен за личността белег, който позволява да бъде прилаган еднакво и който отчита универсалния обхват на закона и абсолютната забрана за дискриминация. В случая, от ЗС не е посочен какъвто и да е значим, иманентно присъщ й белег, сравним по значение с останалите защитени признаци, които обективно характеризират една личност като такава, за да се приеме, че изпълва съдържанието на защитения признак "лично положение", за да се изследва и приеме осъществяване на дискриминационни действия именно по този белег, съответно признак. КЗД обаче е приела, че болестното състояние на ЗС е такъв белег. Видно от мотивите на представените по делото съдебни решения, ЗС е била в отпуск по болест в периода 20.05.2021г. – 24.09.2021г., т.е. около 4 месеца, за които е представила болнични листа. Оспорването на болничните листове не е незаконосъобразно, а и липсват данни да е направено на основата на защитен признак. Обстоятелството, че други болнични листове на други лица не са оспорвани не води непременно до извод, че с това си действие жалбоподателят е упражнил "тормоз", тъй като при съмнение за неправомерно издаване на болничен лист, работодателят има право да го оспори. Вярно е, че в решение № 3416 от 16.03.2010 г. по адм. д. № 15534/2009 г. на ВАС, VII о, оставено в сила с решение № 8383 от 22.06.2010 г. по адм. д. № 6572/2010 г. на 5-членен състав на ВАС, е посочено че "правото на труд и неговото конкретно упражняване е част от съдържанието на признака "лично положение" по смисъла на чл. 4, ал. 1 от ЗЗДискр". Изводите в това решение обаче са неприложими в случая, тъй като същите са изградени при различни фактически и правни обстоятелства - съдът е обсъждал неравно третиране при определяне на трудово възнаграждение. В този смисъл РЕШЕНИЕ № 690 ОТ 20.01.2021 Г. ПО АДМ. Д. № 10531/2020 Г., V ОТД. НА ВАС.

Същественото по отношение на понятието "обществено положение" е, че същото се определя от мястото, което едно лице заема в структурата на даден социум и е израз на отношението, оценката, която се дава на това лице във връзка с неговото социално поведение и функции. В случая КЗД е приела, че социалният статус на лицето се определя от длъжността, която е заемала в МК. Заеманата щатна длъжност със съответната работна заплата на дадено работно място, е временна и допълваща характеристика на неговия социален статус. В обхвата на признака "обществено

положение" следва да са включват само значими и трайни характеристики, определящи социалния статус на лицето. Допълнителни характеристики, от рода на заеманата длъжност, които по своя характер са временни, случайни и повърхностни не могат да бъдат приети за изпълващи съдържанието на признака "обществено положение. В този смисъл РЕШЕНИЕ № 690 ОТ 20.01.2021 Г. ПО АДМ. Д. № 10531/2020 Г., V ОТД. НА ВАС, Решение № 14258 от 17.11.2020 г. по адм. д. № 4975/2020 г. на ВАС, V о., Решение № 6936 от 11.07.2022 г. по адм. д. № 2743/2022 г. на ВАС, V о., РЕШЕНИЕ № 9703 ОТ 09.09.2024 Г. ПО АДМ. Д. № 4821/2024 Г., V ОТД. НА ВАС, и др. Какт осе каза по-горе, правото на труд не е защитен признак, както и не се причислява към признаците "лично" или "обществено" положение, доколкото не представлява присъщ личностен белег и не определя мястото на носителя в обществото. В този смисъл РЕШЕНИЕ № 9703 ОТ 09.09.2024 Г. ПО АДМ. Д. № 4821/2024 Г., V ОТД. НА ВАС. Същото се отнася и до заеманата длъжност като част от упражняването на това право. Още повече, че в случая не се установява никаква причинна връзка между извършеното от жалбоподателя в качеството му на министър, и защитения признак. Относно посоченото в мотивите на съдебното решение по адм. дело № 9706/2021г. на АССГ за отправена покана до ЗС по реда на чл. 107а, ал.1 от ЗДСл, същата е част от законово предвидена процедура, и отправянето ѝ не установява тормоз, основан на защитен признак. Такъв не се установява и от факта, че на ЗС са връчвани документи със съдебен изпълнител. Тази възможност е предвидена в чл.18, ал.5 от ЗЧСИ и упражняването ѝ не се свързва със закононарушение или дискриминация. Същото се отнася и до предприетите от жалбоподателя като министър дисциплинарни мерки спрямо ЗС. Видно от заповедите, с които са наложени съответните наказания, в тях не е посочено, че се налагат поради това, че лицето има определено лично или обществено положение, а защото не е изпълнило свои конкретни длъжностни задължения. Законосъобразността на тези актове подлежи на съдебен контрол за законосъобразност и отмяната им е обвързана с предвидените в закона последици, като при уволнение това са право на обезщетение и възстановяване на правоотношението. За да се разгледа на плоскостта на антидискриминационната уредба е необходимо уволнението да е в каузална връзка със защитен признак по чл. 4, ал. 1 ЗЗДискр., какъвто в случая не се установява. В този смисъл РЕШЕНИЕ № 690 ОТ 20.01.2021 Г. ПО АДМ. Д. № 10531/2020 Г., V ОТД. НА ВАС. И двете заповеди са отменени от съда поради неспазена процедура по налагане на дисциплинарни наказания, което е закононарушение, но не е установена връзката му с признака „обществено положение“.

Не е налице нарушение на чл. 20 от ЗЗД. Според тази разпоредба работодателят прилага еднакви критерии при налагане на дисциплинарни наказания без оглед на признаците по [чл. 4, ал. 1](#). В случая не е установено какви критерии е прилагал жалбоподателя като министър спрямо други дисциплинарно наказани, тъй като тези обстоятелства не се изследват в хипотезата на твърдян „тормоз“. Поради това позоваването на тази разпоредба е неотносимо. Влошените служебни отношения между страните не са достатъчни, за да се изведе защитен признак "лично" и/или "обществено положение".

На следващо място, заявленият от ЗС защитен признак "политическа принадлежност" означава принадлежност на лицето към политическа партия, или група, с ясно дефинирани политически цели с оглед участието на членовете в политическия процес. В хода на административното производство пред КЗД политическата принадлежност на ЗС

не е установена (в тежест на ЗС е да заяви тази принадлежност). В този смисъл РЕШЕНИЕ № 919 ОТ 06.02.2025 Г. ПО АДМ. Д. № 7858/2024 Г., V ОТД. НА ВАС. Изказвания за политическата принадлежност на ЗС от страна на жалбоподателя в качеството му на министър, докато ЗС е работела в МК, също липсват. Не може да се приеме, че само защото работи отдавна в МК, министърът е възприел, че ЗС е обвързана политически. Публично известно е, че в периода 2014-2022г., когато ЗС е работила в МК, ГЕРБ е формирал правителство само в коалиция с други партии, като освен това е имало служебното правителство на О. Г., служебни правителства на Ст. Я., през които ЗС е назначена на длъжност главен секретар, коалиция на [ПП](#), [БСП](#), [ИТН](#), [ДБ](#). Не е ясно как самата КЗД стига до извода за това каква е политическата принадлежност на ЗС, а оттам и че министърът е приел, че ЗС е обвързана именно с ГЕРБ. Поради това не следва да се приема, че предприетите от него действия спрямо ЗС в този период, са тормоз, основан на признака „политическа принадлежност“. Що се отнася до изказванията му пред медиите след като ЗС е била назначена в НТ, в същите не фигурира името на ЗС. Освен това те са отправени след като ЗС не работи в МК и липсва възможност за неблагоприятно третиране от страна на жалбоподателя като министър поради липса на подчиненост. Неправилно КЗД е кредитирала обясненията на свидетеля директора на НТ, тъй като същият е заинтересован, доколкото спрямо него има постановено решение на КЗД, с което се установява дискриминация от страна на жалбоподателя по настоящото дело. Решението на КЗД не е влязло в сила.

По втората предпоставка: След като не се установява нежелано поведение от страна на жалбоподателя, основано на признаците по чл. 4, ал. 1, няма как да е налице и предвидената в правната норма специфична цел или резултат - накърняване достойнството на лицето. Възможно е ЗС да е възприело изказванията на жалбоподателя като министър за накърняващи достойнството ѝ, но те не притежават белезите на дискриминация под формата на „тормоз“. Ако ЗС ги е възприела като обидни, клеветни или заплашващи, тя може да защити правата си в други производства, различни от това по ЗЗД.

По третата предпоставка: КЗД е приела, че от коментарите на жалбоподателя като министър по отношение на ЗС в медиите същата е могла да бъде идентифицирана от служителите и администрацията в МК. Тези коментари обаче не могат да създадат враждебна, принизяваща, обидна или застрашителна среда за ЗС, защото тя вече не работи в МК. Тя е подчинена на директора на НТ и дори да се приеме, че жалбоподателят като министър прави заплашителни изказвания по отношение на директора на театъра, те не засягат ЗС. Що се отнася до периода, в който ЗС е работела в МК, твърдения за враждебна, принизяваща, обидна или застрашителна среда се съдържат само в обясненията на единия свидетел, които КЗД правилно не е коментирала, тъй като се основават само на слухове, а не на лични възприятия. Те не установяват необходимата връзка между твърдяното нежелано поведение, изразено в ограничаване на работата, прекратяване на делегиране на правомощия, ограничен достъп до информационната система в МК, опасения от срещи със ЗС, имащо за цел или водещо до накърняване самооценката на лицето, и/или съответно негативна за лицето обстановка, вкл. работна среда, при упражняване правото на труд на ЗС, и предвидения в чл. 4, ал. 1 вр. чл. 5 от ЗЗДискр признак, предмет на защита. В този смисъл РЕШЕНИЕ № 12380 ОТ 07.10.2020 Г. ПО АДМ. Д. № 6616/2020 Г., V ОТД. НА ВАС.

Предвид изложеното съдът намира, че решение № 89 от 11.03.2025г. на Комисия за защита от дискриминация, 5чл. разширен заседателен състав, е и незаконосъобразно, но предвид основанията за неговата нищожност, същата следва да бъде прогласена от съда.

При този изход на спора и на основание чл. 143, ал. 1 от АПК на жалбоподателя се дължат разноски за адвокатско възнаграждение в размер на 1000лв., платени в брой съгласно договор за правна защита на л. 269.

Така мотивиран и на основание чл. 172, ал.2 от АПК, Административен съд София-град, II-ро отделение – 41-ви състав:

Р Е Ш И :

ОБЯВЯВА ЗА НИЩОЖНО решение № 89 от 11.03.2025г. на Комисия за защита от дискриминация.

ОСЪЖДА Комисията за защита от дискриминация да заплати на В. В. М. сумата от 1000 лв. адвокатско възнаграждение.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване в 14 – дневен срок от съобщаването му пред Върховния административен съд на Република България.

Препис от решението да се изпрати на страните.

СЪДИЯ: